

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 13. 11. 2024 o dovolání, které podal obviněný [REDAKCE] nar. [REDAKCE] v [REDAKCE] trvale bytem [REDAKCE] [REDAKCE] t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici [REDAKCE] proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 4. 2024, č. j. 7 To 22/2024-1253, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 6 T 4/2023, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného **odmítá**.

Odůvodnění:

I.

Dosavadní průběh řízení

1. **Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové** (dále též „soud prvního stupně“ nebo jen „krajský soud“) ze dne 30. 11. 2023, č. j. 6 T 4/2023-1166, byl obviněný [REDAKCE] (dále „obviněný“, příp. „dovolatel“) uznán vinným zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku (ad 1) a zločinem vraždy podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku (ad 2), jichž se podle jeho skutkových zjištění dopustil tím, že

1) v době nejméně od roku 2014 do [REDAKCE] 2023 uvnitř rodinného domu na adrese svého trvalého bydliště [REDAKCE] č. p. [REDAKCE] soudní okres [REDAKCE] případně i jinde v [REDAKCE] pravidelně minimálně 2x do týdne psychicky i fyzicky týral svoji manželku poškozenou [REDAKCE] nar. [REDAKCE], tedy osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí, kterou ve velkém množství případů většinou pod vlivem alkoholu s narůstající intenzitou a četností bezdůvodně verbálně urážel, vulgárně ji nadával, vyhrožoval zabitím a zapálením domu, případně auta, s využitím své fyzické převahy naznačoval proti poškozené údery rukou a nejméně ve dvou případech poškozenou udeřil, nejméně v jednom případě jí paličkou na maso rozbil mobilní telefon, dále poškozenou dlouhodobě psychicky týral tím, že jí bránil v běžném způsobu života, kdy jí zejména zakazoval kontakty s přáteli dle jejich potřeb, neustále kontroloval, kde se nachází, s kým je v osobním i telefonickém kontaktu a nedůvodně ji obviňoval z nevěry,

2) dne [REDAKCE] 2023 v přesně nezjištěné době od [REDAKCE] hod. do [REDAKCE] hod. v [REDAKCE] v ulici [REDAKCE] poblíž domu č.p. [REDAKCE] soudní okres [REDAKCE] v úmyslu ji případně usmrtit cíleně vyhledal svou manželku [REDAKCE] nar. [REDAKCE] přestože předtím bylo vydáno soudní předběžné opatření, aby se zdržel setkávání s ní, když krátce předtím požil alkohol, kdy potom, co před ním začala utíkat, ji dostihl a napadl tak, že ji opakovaně bodl nožem přesně nezjištěné délky čepele, který si za tím účelem přinesl a způsobil tím poškozené celkem 7 bodných a bodnořezných poranění levé přední části hrudníku, břicha, levého boku, pravého

boku, pravé horní končetiny a pravé dolní končetiny, kterými způsobil poškozené přetětí osmého žebra, průbod tračníku tlustého střeva, přetětí desátého žebra vpravo, průbod pravého jaterního laloku a přetětí holení i lýtkové kosti a přilehlé svaloviny a vícečetné povrchní i hluboké řezné rány na dlaních rukou a poškozená [REDAKCE] na následky těchto zranění na místě zemřela, když bezprostřední příčinou smrti poškozené byl šok z nadměrných krevních ztrát, při bodném poranění jater a závěsů tlustého střeva.

2. Obviněný byl za tyto trestné činy odsouzen podle § 140 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 17 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku zařazen do věznice se zvýšenou ostrahou. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. mu byla uložena povinnost zaplatit [REDAKCE] náhradu škody ve výši 50 782 Kč a nemajetkovou újmu ve výši 1 614 120 Kč, [REDAKCE] nemajetkovou újmu ve výši 1 614 120 Kč, [REDAKCE] nemajetkovou újmu ve výši 1 614 120 Kč, Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR náhradu škody ve výši 10 107 Kč s 15% úrokem z prodlení od 25. 10. 2023 do zaplacení.

3. O odvolání obviněného proti tomuto rozsudku rozhodl **Vrchní soud v Praze** (dále „odvolací soud“) **usnesením ze dne 2. 4. 2024, č. j. 7 To 22/2024-1253**, jímž ho podle § 256 tr. ř. zamítl.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti citovanému usnesení odvolacího soudu podal **obviněný** prostřednictvím své obhájkyne Mgr. Zuzany Šůvové dovolání, jež opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., neboť rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů (nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy) a rozhodnutí soudu nižší instance spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení.

5. K dovolacímu důvodu podle písm. g) dovolatel uvedl, že od počátku odmítá interpretaci skutkového děje soudy. Je podle něj v rozporu se skutkovými zjištěními a provedeným dokazováním. Co se týče zločinu vraždy, soud prvního stupně nedostatečně prokázal, že čin spáchal. Odsouzen byl pouze na základě nepřímých důkazů, které ani ve svém souhrnu tento závěr dostatečně neodůvodňují. Rozhodné skutečnosti nejsou v souladu s tím, co vyplývá z provedených důkazů. Z žádného provedeného důkazu nevyplývá závěr, že by skutečně na těle zemřelé způsobil bodná a bodnořezná poranění (připustil jen náhodné lehké pořezání). Vražděná zbraň nebyla nalezena a ani z kamerových záznamů či jiných důkazů nelze zjistit, kdo zranění způsobil. Znalec nevyloučil, že poranění mohly způsobit dva různé útočné předměty, rány však nemohly vzniknout sekáčkem z nákresu obviněného. Sekáčkem by podle něj vznikly rány sečné, nikoli bodné. Soud ani neprokázal, že by obviněný disponoval typem zbraně, která měla být vražednou zbraní. V inkriminované době ani nic jiného, než předmětný sekáček neměl, a zranění proto nemohl způsobit. Skutek nebyl nade vší pochybnost prokázán, proto měl být v souladu se zásadou *in dubio pro reo* zproštěn obžaloby.

6. Obviněný dále namítl nesprávné posouzení kamerových záznamů, neboť z těch jasně vyplývá, že neměl žádný časový prostor čin spáchat. Poskytl podrobný časový rozpis podle záznamu a dospěl k závěru, že za uvedenou dobu (maximálně 30 vteřin) nemohl taková

zranění způsobit tím spíš, když se poškozená aktivně bránila. Během vyšetřování nebyla na schodech nalezena žádná krev a muselo proto dojít k přesunu poškozené. Navíc byl v tu dobu zraněn, neboť měl artrózu 2. stupně v obou ramenech a mnohočetně potřhané úpony vazů v levém rameni. S poškozenou proto nemohl svést jakýkoli souboj. Soud prvního stupně překvapivě v rozporu s výsledkem znaleckého posudku uvedl, že útok byl krátký a intenzivní, aniž by odchýlení od závěru posudku, že útok trval delší dobu, pořádně odůvodnil. Došlo proto k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Zároveň zmíněný soud vůbec nepřihlédl k jím tvrzeným skutečnostem ohledně jeho zdravotního stavu a všechny k tomu navrhované důkazy bez odůvodnění odmítl provést. Dokonce ani krevní stopy na oblečení neodpovídají možnému zápasu. Nadto nebylo prokázáno, že by měl úmysl se se zemřelou setkat. Soudy tedy vzaly za prokázané něco, co je v extrémním nesouladu s tím, co vyplývá z provedených důkazů.

7. Obviněný popírá, že by se dopustil skutku pod bodem 1) výroku o vině. Nebylo totiž prokázáno, že by zemřelá trpěla jakýmikoliv psychickými problémy v důsledku týrání. Navíc ve své výpovědi uvedla, že ji minimálně 10 let neuhodil. Celé obvinění je primárně stavěno na výpovědích synů dovolatele, kteří žijí v domnění, že zemřelou zabil. Jejich výpovědi jsou tímto značně ovlivněné a z toho důvodu nevěrohodné. [REDAKCE] není důvěryhodnou osobou, neboť ze zvukového záznamu ze dne [REDAKCE] 2023 vyplývá, že ho napadl a bil ho, když byl bezmocný a křičel bolestí. Ve svých výpovědích tento svědek lhal a křivě vypovídal, jsou proto nepoužitelné. Obviněný na něj podal trestní oznámení pro křivou výpověď a vraždu ve stadiu pokusu a těžké ublížení na zdraví. Rozhodnutí je tudíž postaveno na nepoužitelném důkazu.

8. Výpověďmi [REDAKCE] a [REDAKCE] nebylo prokázáno, že by se měl skutku dopustit. [REDAKCE] ani dlouhodobě nežije v domě se zemřelou a [REDAKCE] Vypovídal pouze o situacích, které se staly, když byl ještě dítě, což je naprosto nedostatečné a nevěrohodné. Svědkyně [REDAKCE] uvedla, že zemřelá si nikdy konkrétně na nevhodné zacházení ze strany obviněného nestěžovala. Tyto výpovědi jsou tudíž irelevantní. Obviněný nesouhlasí ani s tvrzeními ohledně mobilního telefonu zemřelé.

9. Rozhodnutí prvostupňového soudu a následně potvrzeno i odvolacím soudem je tak opřeno o rozhodné skutečnosti, které jsou v rozporu s tím, co vzešlo z provedených důkazů, neboť nebylo nade vší pochybnost prokázáno, že se dovolatel skutku dopustil. Odsouzen byl pouze na základě podezření, domněnek a nepřímých důkazů. Zároveň soudy přehlédly důkazy o jeho nevině. Byla porušena zásada materiální pravdy a z důkazů vyvstává mnoho nejasných skutečností a důvodných pochybností. Byla porušena jeho práva podle čl. 8 odst. 1 a 2 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod, čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

10. Během veřejného zasedání o odvolání došlo k porušení jeho práva na obhajobu, neboť mu nebyl poskytnut prostor pro jeho vyjádření k věci a případné argumentaci. Odvolací soud ani nepodrobil napadený rozsudek patřičnému přezkumu, s odvolacími námitkami se vůbec nevypořádal a pouze odkázal na pasáže rozsudku soudu prvního stupně.

11. K dovolacímu důvodu podle písm. h) dovolatel uvedl, že vzhledem k tomu, že soudy nižší instance nesprávně zjistily skutkový stav, nebyly ani správně právně posouzeny předmětné skutky. Pokud by soudy posoudily provedené důkazy a učinily skutková zjištění, muselo by jim být zřejmé, že trestné činy jemu kladené za vinu nespáchal, ale že se dopustil pouze trestného činu ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a tr. zákoníku. Žádný z důkazů totiž nevyvrátil jeho tvrzení, že setkání se zemřelou bylo pouze náhodné.

Vzhledem ke značně podnapilému stavu neměl přesný pojem o čase. Při tomto náhodném setkání došlo k jím popsanému sledu událostí, kdy následkem bylo řezné poranění rukou zemřelé od sekáčku. Stopy na jeho oblečení neodpovídají aktivní obraně, kterou popsal znalec z oboru soudního lékařství. Je tedy zřejmé, že s ní nebojoval. Proto soudy nesprávně právně posoudily celý případ. Pro zjevný rozpor mezi rozhodnými skutkovými zjištěními a obsahem provedených důkazů měl být obžaloby zproštěn, a nikoliv odsouzen, maximálně odsouzen pouze za trestný čin ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a tr. zákoníku.

12. Závěrem svého dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 4. 2024, č. j. 7 To 22/2024-1253, jakož i jemu předcházející rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2023, č. j. 6 T 4/2023-1166, a to v plném rozsahu.

13. **Nejvyšší státní zástupce** se k dovolání obviněného vyjádřil prostřednictvím státní zástupkyně činné u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupkyně“), která upozornila, že námitky vyjádřené v dovolání uplatňuje obviněný v rámci své obhajoby prakticky již od samého počátku trestního řízení a vtělil je rovněž do svého řádného opravného prostředku, takže se jimi zabývaly jak soud první stupně, tak soud odvolací. Především je třeba odmítnout tvrzení obviněného, že by měl existovat extrémní nesoulad mezi výsledky dokazování, z něj definovaným skutkovým stavem a jeho právním posouzením. Veškeré námitky, které obviněný v této souvislosti vznáší, kvalitativně nepřekračují meze prosté polemiky s názorem soudů na to, jak je třeba ten, který důkaz posuzovat a jaký význam mu připisovat z hlediska skutkového děje.

14. Státní zástupkyně poukázala na podrobný rozbor důkazů v bodě 44. rozhodnutí prvoinstančního soudu, z něhož vychází vina obviněného. Ta byla jednoznačně prokázána, stejně jako rozmysl a předchozí uvážení vraždu spáchat. Tvrzení o náhodném a nečekaném setkání s bývalou manželkou bylo vyvráceno tím, že se na místo obviněný dostavil s nožem a v čase, kdy manželka obvykle venčila psa. Plánování útoku nasvědčovala i rychlost, s jakou byl útok spáchán. Verze o záměru vypáčit hrob tchána, se kterým obviněný přišel v průběhu přípravného řízení, kdy se také nůž v jeho ruce proměnil na páčidlo a později na sekáček, je zcela nevěrohodná. Bylo prokázáno, že obviněný před útokem vyhledával na internetu různé informace o vraždách, omluvitelných pohnutkách a podobně. Jeho jednání zcela jednoznačně zapadá do jeho psychologického profilu, jak jej zjistili i soudní znalci. Kamerové záznamy potvrdily, že útok proběhl rychle a trval maximálně několik minut. Zranění způsobená poškozené však žádný dlouhý souboj nevyžadovala. Na oděvu obviněného byly navíc nalezeny stopy krve poškozené, což je pro závěr o jeho vině zcela dostačující. Znalci z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, vyloučili verzi obviněného, tedy že by zranění mohlo být způsobeno sekáčkem, který obviněný v pozdějších fázích přípravného řízení nakreslil.

15. Pokud jde o jednání pod bodem 1) rozhodnutí soudu prvního stupně, toto bylo prokázáno především výpověďmi synů obviněného [REDAKCE] a [REDAKCE] s tím, že tyto výpovědi byly podpořeny i výpověďmi dalších svědků, například [REDAKCE], jakož i listinnými důkazy. Jednání obviněného [REDAKCE] tak bylo provedenými důkazy plně prokázáno. Použitá právní kvalifikace je zcela přiléhavá. Meritorní rozhodnutí není zatíženo takovou vadou, kterou by bylo nutno a možno napravit cestou dovolání, přičemž deklarovaný důvod dovolání naplněn nebyl.

16. Státní zástupkyně proto navrhla, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. Zároveň vyjádřila souhlas, aby Nejvyšší soud o podaném dovolání rozhodl za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání, a to i pro případ jiného, než jí navrženého rozhodnutí [§ 265r odst. 1 písm. c) tr. ř.].

17. K vyjádření státní zástupkyně zaslal obviněný prostřednictvím své obhájkyne **repliku**, v níž opětovně vyjadřuje nesouhlas s právním posouzením skutků. Opěrnými body jeho dovolání jsou tvrzené zásadní nedostatky v dokazování a rozpor mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy. Je přesvědčen, že skutkový stav nebyl zjištěn v souladu se zásadou *in dubio pro reo* a právní posouzení nevychází z objektivního hodnocení důkazů. Odkazuje dále na podrobný rozbor ze svého dovolání týkající se nepřítomnosti vražedné zbraně a nevhodnosti jeho sekáčku, časové osy podle kamerových záznamů a krevních stop v porovnání s rozsahem zranění poškozené. Opakuje též výtky stran svědeckých výpovědí, když výpovědi svých synů označuje za nedůvěryhodné a výpovědi ostatních svědků za nekonkrétní. Připomíná, že nebylo prokázáno, že by poškozená v důsledku týrání trpěla psychickými nebo fyzickými problémy. Soudy založily svá rozhodnutí na selektivním výběru důkazů, nereflektovaly nezpochybnitelné skutečnosti a nedostatečně hodnotily důkazy svědčící pro jeho nevinu. Zopakoval svůj závěrečný návrh.

18. Dále byl Nejvyššímu soudu doručen soubor vyjádření sepsaných přímo obviněným v období od 1. 7. 2024. Jejich obsahem je opakování jeho dosavadní obhajoby.

III.

Přípustnost dovolání

19. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) nejprve zkoumal, zda v této trestní věci je dovolání přípustné, zda bylo podáno v zákonné lhůtě a na místě, kde lze takové podání učinit, a zda jej podala osoba oprávněná. Shledal přitom, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř. Dále zjistil, že dovolání bylo podáno osobou oprávněnou [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), přičemž splňuje i obsahové náležitosti dovolání (§ 265f tr. ř.).

IV.

Důvodnost dovolání

20. Obviněný, jak již plyne z výše uvedeného (část II.), své dovolání založil na tvrzení o naplnění dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. Dovolací soud se proto primárně zaměřil na posouzení toho, zda jím vznesené námitky obsahově odpovídají jím uplatněným důvodům dovolání, a poté na posouzení toho, zda jim lze přiznat důvodnost a zda jsou tudíž způsobilé odůvodnit požadovanou kasaci napadených rozhodnutí.

21. Pro úplnost se připomíná, že k naplnění obviněným označených dovolacích důvodů dochází podle jejich obsahového vymezení tehdy, jestliže

- *rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy* [dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.],
- *rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení* [dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.].

IV./1. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

22. Úvodem je vhodné zmínit, že znění tohoto dovolacího důvodu nemění nic na způsobu rozhodování dovolacího soudu, neboť v řízení o tomto mimořádném opravném prostředku (dovolání) se i nadále neuplatňuje tzv. revizní princip. Z toho plyne, že to je zásadně dovolatel, který svou argumentací vymezuje rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí tímto soudem. Takový postup aprobují i Ústavní soud, což lze – a to i ve vztahu zákonem č. 220/2021 Sb. s účinností od 1. 1. 2022 zavedenému důvodu dovolání podle písm. g) – doložit např. na jeho usnesení ze dne 18. 1. 2023, sp. zn. I. ÚS 3298/22 (nověji např. usnesení ze dne 17. 7. 2024, sp. zn. III. ÚS 1866/24, odkazující na prvně uvedené), podle něhož „není-li z obsahu dovolacích námitek směřujících do oblasti dokazování a zjišťování skutkového stavu *a priori* zjevné, že odpovídají hypotéze § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, není Nejvyšší soud povinen sám aktivisticky prověřovat dokazování provedené nižšími soudy a jejich skutkové závěry nad rámec dovolací argumentace, neboť takový postup by byl v rozporu s § 265i odst. 3 trestního řádu, který nařizuje Nejvyššímu soudu přezkoumávat napadená rozhodnutí pouze v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání“. Současné znění § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. tak z hlediska vlastního obsahu dovolání „vyžaduje podstatně konkrétnější vymezení, kterých rozhodných skutkových zjištění se dovolatelova námitka týká a v čem konkrétně je spatřován jejich zjevný rozpor s provedenými důkazy a proč jsou tato skutková zjištění podstatná, které důkazy nebyly provedeny a proč byly podstatné, či v čem spočívá procesní nepoužitelnost důkazů, z nichž byly skutkové závěry vyvozeny“.

23. Ve vztahu k **první alternativě** tohoto dovolacího důvodu je nezbytné uvést, že obviněný ve svém dovolání nevymezil, která skutková zjištění, jež jsou rozhodná pro právní kvalifikaci skutku, pokládá za zjevně rozporná s obsahem provedených důkazů, resp. konkrétně s jakým důkazem. Uvedené alternativě především nevyhovují námitky, jejichž prostřednictvím dovolatel namítá rozpor zjištění soudu prvního stupně se svojí verzí události či je zakládá na svém hodnocení důkazů. Nejenže zákonné znění uvedené alternativy vyžaduje, aby byl předmětem dovolatelových námitek rozpor se skutkovými zjištěními *rozhodnými* pro právní kvalifikaci skutku, ale tento rozpor musí být *zjevný* v tom smyslu, že zjištění „nevyplyvají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení nebo jsou dokonce s nimi přímo v rozporu“ (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2022, sp. zn. II. ÚS 3297/21).

24. Nadto se ze strany obviněného jedná o opakování argumentace, kterou uplatnil v předcházejícím řízení a s níž se soudy nižších stupňů vypořádaly. Především odvolací soud na zcela totožné námitky dovolatele precizně reagoval ve svém usnesení, přičemž je jednoznačně vyhodnotil jako neopodstatněné. Na případ, kdy obviněný v dovolání vznáší obsahově shodné námitky s těmi, které byly již uplatněny v řízení před soudem prvního a druhého stupně, pamatuje usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, podle něhož „opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, s kterými se soudy obou stupňů dostatečně a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.“.

25. Nezbyvá než uzavřít, že žádná z dovolatelových námitek neodpovídá zákonnému obsahovému vymezení této alternativy. Stejně jako předcházející obhajoba vychází pouze z vlastní (resp. poslední) verze události obviněného. Nesprávné zjištění skutkového stavu shledává dovolatel v jeho rozporu se svojí výpovědí a údajným nedostatkem důkazů svědčících pro jeho odsouzení. Z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně ovšem vyplývá, že

obhajoba obviněného byla plně vyvrácena. Soud v něm podrobně uvedl nejen jednotlivé důkazy a z nich vyplývající zjištění, ale zabýval se detailně i rozбором dovolatelových výpovědí a jejich proměn s postupujícím časem a vyvíjejícím se stavem důkazů. Jeho odůvodnění je v tomto směru podrobné, nevykazuje prvky svévole a nepostrádá logické propojení mezi provedenými důkazy a z nich vyvozenými skutkovými zjištěními. Doplnující odůvodnění reagující na všechny námitky obviněného, jak již bylo uvedeno výše, poskytl též odvolací soud. Nejvyšší soud se s jeho zhodnocením ztotožňuje a nepovažuje proto za nutné ho zde opakovat.

26. Pod druhou alternativu tohoto dovolacího důvodu (*rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech*) je (s ohledem na dále uvedené, s vyšší mírou tolerance) podřaditelná námitka obviněného, že výpověď svědka [REDACTED] by měla být nepoužitelná, není však opodstatněná.

27. Dovolatel své mínění o nepoužitelnosti výpovědi tohoto svědka, zakládá na tvrzeních, že to byl on, kdo byl obětí týrání a útoku svého syna. Namítá, že jeho syn lhal a dopustil se křivé výpovědi. Tato jeho verze však byla jednoznačně vyvrácena. Soud prvního stupně naopak uzavřel, že svědek [REDACTED] v rodinném domě setrval, aby svoji matku chránil před obviněným a jeho výpověď hodnotil jako věrohodnou. Odvolací soud k totožné námitce obviněného uvedl, že z telefonátu na tísňovou linku je zřejmé, že když svědek obviněného „sundal“, jednal v reakci na jeho napadení poškozené. Dodal, že skutečnost, že obviněný podal na svědka trestní oznámení, nelze vykládat jako důvod pro nevěrohodnost jeho výpovědi, či dokonce její nepoužitelnost (viz bod 10. usnesení).

28. S tímto závěrem se Nejvyšší soud zcela ztotožňuje a shodně uzavírá, že nevznikl důvod pro procesní nepoužitelnost výpovědi svědka [REDACTED]. Je třeba zdůraznit, že procesní nepoužitelnost důkazu (a tedy i výpovědi svědka) ve smyslu této alternativy dovolacího důvodu se týká vady spočívající v jeho opatření či provedení, a nikoli otázky jeho obsahu, tj. věrohodnosti, pravdivosti, průkaznosti apod. Přitom argumentace obviněného sleduje vyloučení výpovědi svědka právě z posléze zmíněného hlediska (tj. pro údajnou nevěrohodnost osoby svědka). Tím se ovšem vymyká tomu, co může být předmětem hodnocení dovolacího soudu na podkladě této alternativy. Námitka obviněného o naplnění druhé alternativy dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. tudíž nemohla být shledána opodstatněnou již z tohoto důvodu.

29. K třetí alternativě tohoto dovolacího důvodu (*ve vztahu k rozhodným skutkovým zjištěním, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy*) obviněný namítl, že soudy obou stupňů k jím navrženým důkazům nedůvodně nepřihlédly. Konkrétněji zmínil důkazy svědčící o jeho zdravotním stavu. Námitka dovolatele je podřaditelná pod uvedenou alternativu dovolacího důvodu, není však opodstatněná.

30. Z bodu 46. rozsudku soudu prvního stupně vyplývá, že se uvedený soud velmi podrobně vypořádal s rozsáhlými důkazními návrhy dovolatele a podrobně odůvodnil, proč nepřistoupil k jejich provedení. Konkrétně ve vztahu ke zjištění jeho zdravotního stavu uvedl, že disponoval kromě výpovědi obviněného také lékařskými záznamy, svědeckými výpověďmi a dalšími listinami. Proto považoval vyžádání rentgenového snímku či vypracování znaleckého posudku za nadbytečné. Odvolací soud se též k důkazním návrhům dovolatele podrobně vyjádřil. Shodně se soudem prvního stupně pod bodem 15.e) svého

usnesení uzavřel, že dostupné důkazy potvrzují, že obviněný žádné výrazné zdravotní omezení neměl. Z uvedeného vyplývá, že soudy obou stupňů poskytly dostatečné odůvodnění pro zamítnutí důkazních návrhů obviněného (včetně těch k posouzení jeho zdravotního stavu). Nejedná se proto o nedůvodně neprovedené důkazy. Nebyla tudíž shledána ani vada ve smyslu třetí alternativy dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

IV./2. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

31. Obviněný k tomuto dovolacímu důvodu uvedl: „Vzhledem k tomu, že soudy nižší instance nesprávně zjistily skutkový stav ... nebyly ani správně právně posouzeny skutky spáchané dovolatelem“. Je tudíž zřejmé, že nepředložil žádnou námitku vůči právnímu posouzení skutkového stavu tak, jak ho zjistil soud prvního stupně. V návaznosti na uvedené je nezbytné v obecnosti připomenout, že pokud dovolatel při uplatnění první alternativy tohoto dovolacího důvodu pomíjí soudy učiněná skutková zjištění a domáhá se převzetí jím nabízené verze, vybočuje z jejího obsahového vymezení.

32. Obviněný sice ve stejné části svého dovolání předkládá vlastní alternativní (pro případ, že nebude obžaloby zproštěn) právní posouzení skutku (připouští, že se dopustil pouze trestného činu ublížení na zdraví z omluvitelné pohnutky podle § 146a tr. zákoníku), ani tuto námitku však nelze hodnotit jako odpovídající uvedenému dovolacímu důvodu. Je tomu tak již proto, že k odlišné právní kvalifikaci podle všeho dospívá na základě vlastní verze události, ale též proto, že svůj návrh nespojil s žádnou relevantní argumentací, jež by měla užití uvedené privilegované skutkové podstaty odůvodnit.

33. Argumentace předložená dovolatelem k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. tudíž jeho obsahovému vymezení neodpovídá a nemohla vyvolat přezkumnou činnost Nejvyššího soudu. Toliko pro úplnost možno dodat, že z části IV./1. tohoto usnesení je zřejmé, že ani skutkové námitky obviněného nevyvolaly pochybnosti o správnosti zjištění skutkového stavu, který byl soudy nižších stupňů adekvátně posouzen (tj. podřazen pod příslušná ustanovení trestního zákoníku).

IV./3. K otázce porušení základních práv obviněného

34. Právo na soudní a jinou právní ochranu podle čl. 36 a násl. Listiny (resp. čl. 6 odst. 1 Úmluvy) není možno vykládat tak, že by zaručovalo úspěch v řízení či právo na rozhodnutí, jež odpovídá představám stěžovatele. Zmíněným základním právem je zajišťováno právo na spravedlivé soudní řízení, v němž se uplatní všechny zásady soudního rozhodování podle zákona a v souladu s ústavními principy. Za situace, kdy nebyl zjištěn extrémní, resp. zjevný nesoulad mezi provedenými důkazy a skutkovými závěry soudů, ani libovůle v rozhodování, je nutno jejich postup považovat za výraz nezávislého soudního rozhodování, a sama skutečnost, že dovolatel přisuzuje provedeným důkazům jiný význam a následně na podkladě jiného skutkového základu věci namítá i nesprávnost právního posouzení skutku, nemůže být podkladem, který by měl odůvodnit kasační zásah dovolacího soudu.

35. Dovolatel dále namítl, že skutky popsané ve výroku o vině nebyly nade vši pochybnost prokázány, měl proto být v souladu se zásadou *in dubio pro reo* zproštěn obžaloby. Podle judikatury Ústavního soudu „V našem trestním řádu tedy není zakotvena zásada, z níž by vyplývalo, že stojí-li proti sobě dvě protikladné výpovědi, je soud vždy povinen rozhodnout ve prospěch obžalovaného, soud má však povinnost za této důkazní situace věnovat hodnocení důkazů zvýšenou pozornost a svůj závěr pečlivě a vyčerpávajícím

způsobem odůvodnit.[...] Pokud však soud po vyhodnocení takovéto důkazní situace dospěje k závěru, že jedna z výpovědí nebo jedna ze skupiny výpovědí je pravdivá, že její věrohodnost není ničím zpochybněna a úvahy vedoucí k tomuto závěru zahrne do odůvodnění svého rozhodnutí, nejsou splněny podmínky pro uplatnění zásady „v pochybnostech ve prospěch“, neboť soud pochybnosti nemá“ (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2002, sp. zn. IV. ÚS 154/02). Z rozsudku soudu prvního stupně je přitom zřejmé, že po vyhodnocení důkazní situace dospěl k jednoznačnému závěru o tom, které z výpovědí jsou pravdivé a věrohodné, a neměl přetrvávající pochybnosti. Nebyl proto důvod pro uplatnění zmíněné zásady.

36. Dovolatel též namítl porušení jeho práva na obhajobu, neboť mu nebyl odvolacím soudem poskytnut prostor pro vyjádření. Právo vyjádřit se ke všem prováděným důkazům zakotvuje čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud „uvedenou zásadu, nazývanou též *audiatur et altera pars* (budiž vyslechnuta i druhá strana) chápe jako povinnost soudu vytvořit prostor zaručující účastníkovi řízení možnost účinně uplatňovat námitky a argumenty, které jsou způsobilé ovlivnit rozhodování soudu a s nimiž se soud musí v rozhodnutí náležitě vypořádat (IV. ÚS 2119/11)“ [viz Čl. 38 (Právo na zákonného soudce; veřejné projednání věci bez zbytečných průtahů; právo být osobně přítomen a vyjádřit se k věci). In: Husseini, Faisal, Bartoň, Michal, Kokeš, Marian, Kopa, Martin a kol. Listina základních práv a svobod. 1. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2021, marg. č. 62.].

37. Byť obviněný svoji námitku nesměřoval vůči jednání před soudem prvního stupně, hodí se poznamenat, že byl řádně slyšen v hlavním líčení a byla mu dána možnost vyjádřit se ke všem prováděným důkazům. Pro vyjádření k tomu, co je mu kladeno za vinu, mu tak byl dán (opakovaně) dostatečný prostor v řízení před soudem prvního stupně. Podle § 263 odst. 5 tr. ř. při veřejném zasedání o odvolání přednese odvolatel své odvolání. Jestliže je obžalovaný zastoupen obhájcem, přednese odvolání obhájce a obžalovaný je pouze dotázán, zda je chce případně doplnit [viz Púry, František. § 263 (Řízení u odvolacího soudu). In: Šámal, Pavel a kol. Trestní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 3119]. Dále musí předseda senátu ve veřejném zasedání udělit slovo stranám ke konečným návrhům po doplnění dokazování.

38. Z protokolu o veřejném zasedání (č. 1. 1246–1249) je zřejmé, že dovolateli bylo dáno slovo ke konečnému návrhu, obviněný však trval na reprodukci své obhajoby, přestože byl předsedkyní senátu opakovaně upozorněn, aby se vyjádřil k tomu, jak má odvolací soud rozhodnout. Zároveň ho ubezpečila, že odvolací soud jeho výpověď zná a je seznámen i s jím navrhovanými důkazy. Teprve po pátém upozornění předsedkyně senátu obviněný svůj návrh sdělil. Z předmětného protokolu vyplývá, že odvolací soud nepovažoval za potřebné doplňovat dokazování další výpovědi obviněného a bylo mu v souladu s procesními pravidly dáno slovo ke konečnému návrhu. Ten však neslouží k opakování argumentace obhajoby. Jak již bylo řečeno výše, obviněnému byl k tomu dán dostatečný prostor před soudem prvního stupně. Za těchto okolností nelze přerušení obviněného považovat za omezení jeho práva na obhajobu.

V.

Způsob rozhodnutí

39. Z uvedeného hodnocení dovolání obviněného plyne, že ty z jeho námitek, jež odpovídaly jím označeným dovolacím důvodům, nebyly shledány opodstatněnými. Vzhledem k tomu Nejvyšší soud o dovolání obviněného rozhodl způsobem uvedeným v § 265i odst. 1

písm. e) tr. ř., podle něhož Nejvyšší soud dovolání odmítne, *jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné*.

40. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhodl Nejvyšší soud o tomto mimořádném opravném prostředku v neveřejném zasedání. Pokud jde o rozsah odůvodnění tohoto usnesení, odkazuje se na ustanovení § 265i odst. 2 tr. ř., podle něhož *[v] odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí*.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

V Brně dne 13. 11. 2024

JUDr. Ivo Kouřil v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

